

Euskal Herria ezagutuz

BEDAIO, TOLOSA (GIPUZKOA)

Muga berdeen magalean

Zazpi herrik ukitzen dituzte haren lurrak, baina bere udalerriak ez. Tolosako auzoa izan arren, ez baitu harekin inongo harreman geografikorik. Horregatik, kolorez aldatzen diren mugetara lotu da Bedaio, marroi udazkenean, berde udaberrian. Mendien itzalpean edota Artubiko gainean, ozen diote auzo izena eduki arren herri izaera dutela.

Testua eta argazkiak:

| ENERITZ IRAOLA ODRIOZOLA |

ALEGIATIK Amezketa alderantz doan errepidean ezkerretara jota hartuko dugu Bedaiora eramango gaituen bidea. Ugarten barna gorantz segituko dugu, parez pare Balerdi mendia zelatan dugula. Bidegurutzetik zazpi kilometrora dago gure ibilbidearen hasierako puntua, baina aurretik bidean geldialdi pare bat egitea komeni zaigu, mendetan zehar iraun

duten altxorak baititugu esperoan.

Errepidearen ezkerreko aldean, gure arreta erakarriko du antzinako baserri batek. Egurrezko habez eta oholez osatutako aurrealdeak agerian uzten du Zugasti Barrena erai-kin historikoa dela. Arkitektura tradizionalako baserria da, eta diotenez, Bedaioko lehenengo erai-kinetako bat.

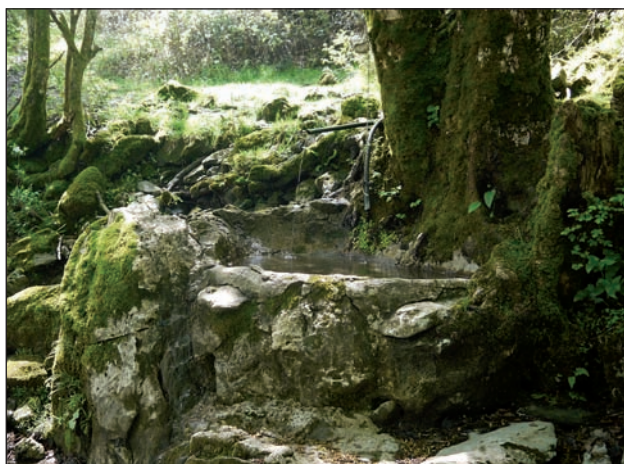
Gurbil Haundi

Errepidera itzuli eta aurrera egingo dugu bidean. Arretaz gidatzea komeni da Gurbil Haundi baserriko seinalea ikusi arte. Ezkerretara egin eta bidexkatik iritsiko gara Gipuzkoako baserri-rik handienetakoen artean katalogatua izan dena. Haren ezaugarri-rik bereziena ikusi nahi badugu bidean pixka bat gorantz egin beharko genuke. Goiko ikuspegi horretatik argi agertuko zaizkigu baserriaren lauki forma eta erdiko patioa. Historian hainbat erabilera izan ditu eraikinak, baina batez ere garai batean kartzela izan zelako da ezaguna. Nafarroa eta Gipuzkoa arteko pasabidean dagoenez, karlisten gerra garaian kuartel bezala ere funtzionatu omen zuen.

Baserri bidean atzera egin eta errepidera itzuliko gara. Minutu gutxiren buruan iritsiko gara Bedaio Goikora. Aralarko Parke Naturaleko sarrerako kartelak egin digu ongi etorria. Mendiko oinetakoak jartzeko garaia heldu da orain, Artubira (1.254 m) igotzea baita mendizaleei egingo diegun proposame-na. Agerikoa da bedaiotarrek maite dutela Aralarko tontor

Ikuspegia Arritzagako bidegurutzetik.

Ezkerrean, Plazegiko iturri ederra. Eskuinean, Zugasti Barrena, Bedaioiko eraikin zaharrenetako bat.

hori, Tolosako punturik garaiena. Bedaiori azken hoge urteetan bizia eman dion kultur elkarteak ere horixe du izena. Auzolanaren bidez, herri izaera hori indartu dute eta horren adibide dira antolatzen dituzten ekitaldiak: Mendi eta BTT proba, Zaldi Raid-a eta ingurutxoak, besteak beste.

Artubirantz

Lokarriak lotu ondotik, txanpon batzuk poltsikoan hartzea hobereena. Kukuaren kantua bidelagun izaten da txoko hauetan. Eliza ezkerretara, ondoan Abaetxe jatetxea eta frontoia ditugu. Frontoia aldean seinale batek erakusten digu Artubirako bidea. Lerro zuri-horiak (GI-112) izango ditugu gidari. 25 minutu ondoren bidea bitan banatzen da. Ezkerrekoa da guk hartu beharrekoa, metalezko langa duena.

Segidan, pagadi eder batera iritsiko gara eta pixkanaka altuera hartuko dugu. Bidegurutze batera era-

mango gaitu bideak eta bertako seinalean *Plazegiko iturria* eta *Bedaio* irakur ditzakegu. Langa pasa eta iturri ederrean ase dezakegu egarria. Dena den, okerreko biderik ez hartzeko hoberena atzera egin eta seinalea dagoen tokira itzultzea da. Bertan seinalea parez pare dugularik eskuinerantz jo behar dugu.

Txindokiren deia

Hemendik aurrera gidariz aldatu eta marra zuri-gorriek seinalatuko digute bidea. Ttiriki-ttarraka 40 minutuz aurrerantz egingo dugu. Ibilbidearen zatirik xamurrenetakoa dugu hau, bideak lautadak zeharkatu eta zenbaitetan beherantz ere egiten du Larrondora iritsi aurretik. Indarrak berreskuratzeko leku aproposa da Kalekuko iturria. Lerro zuri-gorriak berriz topatu eta eskuinerantz joko dugu bidegurutze batera iritsi arte. Txindoki dugu aurrez aurre, kukuka eginaz. Hainbat ibilbide lotzen dira puntu hone-

tan, eta guk Arritzagarako bidea hartuko dugu.

Igoera gogor xamar baten ondotik, Arangoen bordara iritsiko gara. Aurrera segitu eta arantzadun hesia ikusiko dugu. Bide nagusiak Arritzagara garamatza baina guk mende balderantz jo eta hesiaren albotik jarraitu behar dugu. Lurzorua bera ere aldatuz doala sumatuko dugu, Balerdi inguruan ohikoa den harkaitza ugaritzen baita. Helmuga hurbil dagoen seinale. 40 minuturen ondoren, Artubiko gutunontzira iritsiko gara. Abaetxe jatetxean ongi irabazia dugu otordua. Etorritako bide beretik goaz bueltan txoko lasai bezain bizira, muga berdeetan barna. ■

Bisita tu Ihesi.com, aisialdirako webgune parte-hartzailea.

Ekainaren 5ean Bedaion HARRI JAIA

Duela urte asko egin zuen harri jasa gogora ekartzen duen festa. Egun paregabea bertako giroa eta ingurua ezagutzeko. **Animatu eta etorri Bedaio ezagutzera.**

